

Sint-Lambertuskerk

Hollebeekstraat
9661 PARIKE

INHOUDSTAFEL

ADMINISTRATIE & OPMERKINGEN	2
CONDITIE	3
GEHELE OBJECT	4
DAK	4
DAKWATERAFVOER	4
KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER	5
DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING	5
SCHRIJNWERK EN BEGLAZING	5
AFWERKING EN INRICHTING	5
TECHNISCHE INSTALLATIE	5
SITE EN OMGEVING	5
UITGEVOERDE WERKEN	6
ADVIEZENRAPPORT	9
1. ADMINISTRATIE	9
2. PERIODIEK ONDERHOUD	11
3. WERKEN	17
4. VEILIGHEID EN TOEGANKELIJKHEID	27
5. WELZIJN - MILIEU - DUURZAAMHEID	28
6. OP TE VOLGEN	29
IDENTIFICATIE	31
DAK	31
DAKWATERAFVOER	32
KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER	33
DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING	34
SCHRIJNWERK EN BEGLAZING	35
TECHNISCHE INSTALLATIE	36

ADMINISTRATIE & OPMERKINGEN

object	Sint-Lambertuskerk
bescherming statuut	Monument 21/09/1962
ID inventaris OE	74078
huidige functie	Kerk
abonnee	Kerkfabriek Sint-Lambertus p/a Hollebeekstraat 3 9661 PARIKE
inspectiedata	05/07/2023, 13/07/2023
monumentenwacht	Geert Welleman Laur Van Nieuwenborgh Geert Scheirlinckx
contact	09 267 61 51 geert.welleman@oost-vlaanderen.be
totaal aantal manuren	21
uitgevoerde werken	Zie verder.
gebruikte materialen	3 Leien 20/30 (bevestiging inbegrepen), 0.5 Kleef- en dichtingskit (tube 290 ml))
vorige inspecties	2016 2013 2010 2006 2002 2000
opmerkingen	Geen.

Monumentenwacht stelt de overzichtstabel uit het inspectierapport op vraag van de abonnee ook ter beschikking in een spreadsheet-formaat. Aangezien de gegevens in deze versie bewerkt kunnen worden, geeft Monumentenwacht geen enkele garantie op de correctheid van deze spreadsheet-versie. De tabel die is opgenomen in de pdf-versie van het door Monumentenwacht opgestelde inspectierapport, geldt als enige officiële versie van de overzichtstabel.

CONDITIE

De conditie van het erfgoed wordt voor het hele gebouw en per rubriek weergegeven op een 6-delige schaal, en dit voor 3 aandachtspunten en een extra beoordeling onder 'gehele object':

toestand	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Dit is de conclusie van de huidige bewaringstoestand van alle geïnspecteerde onderdelen per rubriek. Het is een globale inschatting van de materiële staat van het erfgoed op het moment van de inspectie.
onderhoud	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Deze waarde is een inschatting van het uitgevoerde onderhoud en de manier waarop onderhoud, problemen en risico's worden opgevolgd. Worden daken en goten regelmatig schoongemaakt? Wordt snel ingegrepen als er een probleem is? Is er iemand verantwoordelijk voor het beheer die er regelmatig (vb. wekelijks) passeert en oog heeft voor problemen?
risico op gevolgschade	<i>geen- weinig - redelijk - aanzienlijk - verhoogd - acuut</i> Deze schaal geeft aan in welke mate er gevaar bestaat voor een versnelde materiële verwerking of verlies van erfgoedwaarde als de beheerder niet tijdig ingrijpt. Het kan gaan om allerlei mogelijke risico's, zoals ogenschijnlijk kleine problemen die voor ernstige gevolgschade kunnen zorgen, een verkeerd gebruik of beheer, verhoogd risico op calamiteiten, slechte klimatologische omstandigheden voor zeldzame onderdelen met een hoge historische waarde.
toegankelijkheid	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Deze score geeft aan hoe vlot het gebouw of erfgoedobject toegankelijk is voor onderhoud en kleine herstellingen. Zijn er voorzieningen aanwezig om daken en goten veilig te betreden zoals genormeerde ankerpunten en ladderhaken, (neerklapbare) borstweringen...? Zijn trappen en ladders veilig? ...

GEHELE OBJECT

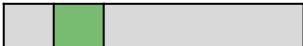
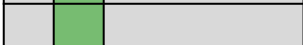

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig
toegankelijkheid		goed

DAK

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting Regelmatig nazicht van de daken is aangeraden om lekken te voorkomen.

DAKWATERAFVOER

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting Regelmatig de goten kuisen en controleren omdat brokstukken de afvoeren kunnen blokkeren.

KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

SCHRIJNWERK EN BEGLAZING

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

AFWERKING EN INRICHTING

toestand		redelijk
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting Het schilderwerk van de buitenmuren vraagt wat aandacht.

TECHNISCHE INSTALLATIE

toestand		redelijk
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting De vasthechting van de daalleidingen van de bliksemafleider kan beter.

SITE EN OMGEVING

toestand		slecht
onderhoud		slecht
risico op gevolgschade		hoog

toelichting De kerkhofmuur is in zeer slechte staat. De stabiliteit is niet overal meer verzekerd.

UITGEVOERDE WERKEN

- 1) In de sacristie was er waterinsijpeling vastgesteld. Op de zolder erboven was het vochtspoor nog zichtbaar. Bij inspectie van de daken werd vastgesteld dat een lei van de bovenzijde van het schip was afgebroken en naar beneden gegleden. Op de plaats waar de gebroken lei verdwenen was, is er geen waterinsijpeling. De afgebroken lei zelf was echter blijven steken in de onderliggende zalinggoot. Daarachter had zich vuil opgehoopt, wat mede gezorgd heeft voor het lek. Er was eveneens vuil opgehoopt onder de loden slabben die de aansluiting verzorgen van het dak van het schip met het opgaand muurwerk. Waarschijnlijk was de waterinfiltratie te wijten aan een combinatie van beide factoren. Monumentenwacht verwijderde het vuil en plaatste de loden aansluitingen terug in hun juiste positie.
- 2) Op de deksteen boven dezelfde zalinggoot was de ingewerkte loden slab niet aangekit. Monumentenwacht dichtte de sleuf met kit.
- 3) Op het dak van de sacristie waren enkele leien gebroken of geperforeerd, met lekken tot gevolg. Monumentenwacht verving de kapotte leien.
- 4) Plaatsen van een hoekscheurmeter.
Om de verzakking van het stooklokaal beter te kunnen opvolgen, plaatste Monumentenwacht een hoekscheurmeter.
- 5) Tijdens de inspectie van de goten en afvoeren ontstopte Monumentenwacht 3 afvoeren die bedekt waren met brokstukken en vuil (zie verder).

1) waterinfiltratie op zolder boven sacristie

lokalisering afgebroken lei

aanduiding van afgebroken lei waarachter zich vuil heeft opgehoofd

vastgehecht vuil onder loden aansluiting tegen het opgaand muurwerk

ontbrekende aankitting

herstelling door Monumentenwacht

perforatie van dubbele lei

idem, na uithalen bovenste lei

gebroken lei

herstelling door Monumentenwacht

plaatsen van hoekscheurmeter

detail verstopte afvoer

A2023/16	Technische installatie Verbeter de rookafvoer van de verwarmingsketel.	st	1	1x	Aannemer technieken			x											
A2023/17	Technische installatie Vervang het waterkraantje aan de buitenmuur van de sacritie.	st	1	1x	Aannemer-technieken			x											
A2023/18	Technische installatie bliksembeveiliging Vernieuw de klemmen van de daalleidingen van de bliksemafleider op de nokken van de transepten.	n.t.b.	-	1x	Specialist			x											
A2016/12	Site en omgeving bestrating omheining baksteen Restaureer de kerkhofmuur.	n.t.b.	-	1x	Restauratie-aannemer			x											
4. Veiligheid en toegankelijkheid																			
A2023/19	Gehele object Maak het object goed bereikbaar voor onderhoud en inspectie.	n.t.b.	-	1x	Dakwerker			x											
6. Op te volgen																			
A2023/20	Draagstructuur en overspanning Volg de zettingen/barstvorming op van het stooklokaal (met behulp van de geplaatste scheurmeter).	n.t.b.	-	perm.	Beheerder Monumentenwacht	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A2023/21	Draagstructuur en overspanning Volg de scheuren in de muren op op de zolder van het koor.	n.t.b.	-	4j.	Monumentenwacht						x					x			

n.t.b.: nader te bepalen st: stuk u: uur m: meter m²: vierkante meter m³: kubieke meter dm²: vierkante decimeter dm³: kubieke decimeter 1x: éénmalig 2x/j: twee maal per jaar 3j: om de drie jaar perm: permanent sog: som over geheel

Hoewel Monumentenwacht de informatie voor dit (inspectie)rapport met de grootste zorg samenstelt, zijn de adviezen en ramingen vermeld in dit rapport louter indicatief, geheel informatief en niet bindend. Monumentenwacht is niet verantwoordelijk voor fouten of vergissingen en is niet aansprakelijk voor enige directe, indirecte, gevolg- of incidentele schade die voortvloeit uit het gebruik van dit document (art. 8 van de voorwaarden voor dienstverlening)

ADVIEZENRAPPORT

1. ADMINISTRATIE

A2023/01 Draag zorg voor vleermuizen die in het gebouw huizen.

Gehele object | dieren

- toestand Op verschillende plaatsen op de zolder van het schip, stelden we de aanwezigheid vast van vleermuizen.
- toelichting advies Houd er rekening mee dat er in het gebouw beschermde diersoorten aanwezig zijn. Dit houdt enkele beperkingen in:
- laat dieren en nesten ongemoeid en sluit invliegopeningen niet af;
  - voer geen werken uit tijdens het broedseizoen;
  - vermijd het gebruik van schadelijke producten;
  - contacteer de lokale vleermuizenwerkgroep.
- Plaats eventueel nestkasten waar vogels/vleermuizen in alle rust kunnen broeden zonder overlast te veroorzaken. Als eigenaar of beheerder kan je bij het Agentschap Natuur en Bos advies krijgen over hoe je het gebouw zo vleermuisvriendelijk mogelijk kan inrichten. Met kleine ingrepen kan je al heel wat bereiken, kijk voor meer informatie naar dit filmpje: <https://youtu.be/PLfkC3IOyU8>. Er lopen regelmatig subsidieprojecten voor soortenbescherming, vraag naar de mogelijkheden bij het Agentschap Natuur en Bos of je gemeente.

Meer informatie over soortenbescherming, wetgeving en beleid vind je op <https://www.natuurenbos.be/beleid-wetgeving/natuurbeheer>.

bron [Vleermuizen op \(kerk\)zolders \(2021 - IF 3.1\).pdf](#)

- indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
- prioriteit 1-3 jaar
- frequentie Permanent
- uit te voeren door Beheerder

A2023/02 Contacteer het agentschap Onroerend Erfgoed indien u werken uitvoert aan of in een beschermd erfgoed.

Gehele object | beschermd erfgoed

- toelichting advies Plan je werken in of aan een beschermd monument, kijk dan eerst voor welke werken je een toelating nodig hebt. Sinds 1 januari 2015 zijn in de beschermingsbesluiten de toelatingsplichtige handelingen en beheersdoelstellingen opgenomen.
- Voor werken die in een goedgekeurd beheersplan van toelating worden vrijgesteld, heb je geen afzonderlijke toelating meer nodig.

<https://www.onroerenderfgoed.be/werken-aan-een-beschermd-monument>

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit Binnen het jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

A2023/03 Contacteer Monumentenwacht tijdig voor een nieuwe inspectie.

Gehele object | geïnventariseerd bouwkundig erfgoed

toelichting advies Uw object wordt periodiek geïnspecteerd door Monumentenwacht. Wenst u eerder een inspectie, of gespecialiseerd advies omtrent bepaalde bouwkundige problemen, aarzel dan niet met ons contact op te nemen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 3-6 jaar
frequentie Vierjaarlijks
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

A2023/04 Hou een logboek bij van onderhouds- en restauratiewerken.

Gehele object | alle elementen

toelichting advies Het is aan te raden een logboek van alle uitgevoerde werken bij te houden. Noteer telkens de datum of periode, de uitvoerder, de gebruikte materialen en technieken, de verwijzing naar de (digitale) bewaarplaats van het betreffende restauratiedossier.

Kan je aantonen dat je het erfgoed waarvoor je een premie vraagt de voorbije zes jaar zelf goed onderhouden hebt, dan kan je een aanvullende premie van 10% aanvragen bij het Agentschap Onroerend Erfgoed. Voor meer informatie:

<https://www.onroerenderfgoed.be/aanvullende-erfgoedpremie-voor-goed-onderhoud>.

Dit goede onderhoud kan je dus aantonen aan de hand van dat onderhoudslogboek. Je hebt er dus belang bij om zo snel mogelijk te starten met een onderhoudslogboek. De rapporten van Monumentenwacht kunnen hier ook ter ondersteuning aan worden toegevoegd.

Wat een onderhoudsboek allemaal moet omvatten vindt u hier terug:

<https://www.onroerenderfgoed.be/het-onderhoudslogboek>

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit Binnen het jaar
frequentie Permanent
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

2. PERIODIEK ONDERHOUD

A2023/05 Voer periodiek onderhoud uit aan de dakbedekking met leien.

Dak | dakbedekking | leien

- toestand Plaatselijk waren er leien gebroken of uitgezakt. Waar er kans was op waterinsijpeling werd dit hersteld door Monumentenwacht (zie hoger).
- toelichting advies Leien daken zijn duurzaam, maar vragen om regelmatig nazicht en zo nodig herstel. Het is raadzaam hiervoor een onderhoudsfirma aan te stellen.
- Voor meer informatie: klik op de bijlage om deze te raadplegen.
- bron [Onderhoud van daken in natuurleien \(2020 - OF 1.1\).pdf](#)
- indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
- prioriteit 3-6 jaar
- frequentie Driejaarlijks
- uit te voeren door Dakwerker

A2023/06 Reinig periodiek de goten en de daken.

Dakwaterafvoer | plat dak | goten

- toestand Over het algemeen waren de goten vrij proper maar plaatselijk was er vuil opgehoopt dat tot verstoppingen kan leiden met waterschade tot gevolg.
- Brokstukken die afkomstig zijn van het dak (bv. stukken van leien en afgevallen aanstrijkmortel van de nokken) kunnen samen met bladresten en ander organisch afval verstoppingen veroorzaken.
- toelichting advies Voer deze onderhoudswerken regelmatig uit (of laat deze uitvoeren door een onderhoudsfirma of -personeel).
- Vervuiling is bij deze elementen één van de grootste schadeoorzaken. Een goed en regelmatig onderhoud is daarom zeer belangrijk.
- Voor meer informatie: klik op de bijlage om deze te raadplegen.
- bron [dakwaterafvoer reinigen \(2019 - OF 2.1\).pdf](#)
- indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
- prioriteit Voor de winter
- frequentie Jaarlijks
- uit te voeren door Beheerder | Onderhoudsploeg

door afval en vuil verstopte afvoer

dezelfde afvoer na reiniging

door vuil verstopte afvoer

opgehoopt vuil in zalinggoot

zalinggoot na reiniging door Monumentenwacht

A2023/07 Voer periodiek onderhoud uit aan houten buitenelementen.

Kapconstructie en zolder | buiten | hout

toestand Het betreft de volgende onderdelen:

- windveren: het schilderwerk is op vele plaatsen afgebladderd en verdwenen.
- ramen: in goede staat van onderhoud.
- deuren: de afwerkklagen zijn verschaald bij de voordeur en de deur van het stooklokaal. Bij de deur van de sacristie zijn de afwerkklagen in goede staat.
- calvarie: vooral bij het kruis zijn de afwerkklagen afgebladderd waardoor het hout niet meer beschermd is.

toelichting advies De prioriteit "binnen het jaar" slaat enkel op de elementen die aandacht verdienen. Voor de andere onderdelen is eerder de frequentieperiode van toepassing.

Het is raadzaam de afwerkklagen in orde te stellen en deze in goede staat te houden.

Vergeet niet eerst de ingerotte onderdelen te herstellen/bij te werken. De windveer van de sacristie is onderaan aangetast door houtrotting.

Voor meer informatie: klik op de bijlagen om deze te raadplegen.

bron [Houten buitenschrijnwerk schilderen \(2016 - OF 5.3\).pdf](#)

[Onderhoud aan houten buitenschrijnwerk \(2016 - OF 5.1\).pdf](#)

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit Binnen het jaar

frequentie Zevenjaarlijks

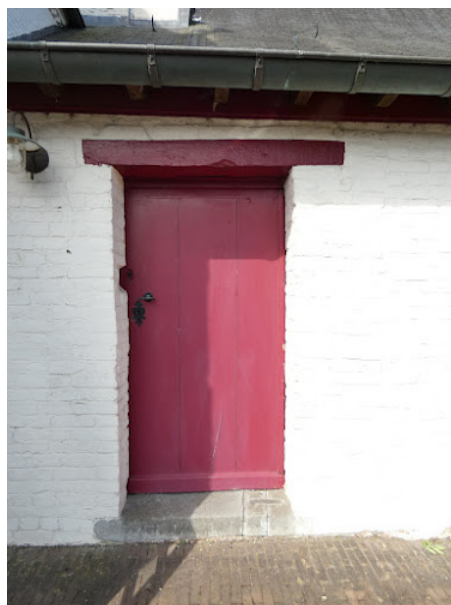
uit te voeren door Beheerder | Onderhoudsploeg | Schilder | Schrijnwerker

windveer

raam

deur sacristie

voordeur

detail voordeur

deur stooklokaal

calvarie

detail

A2023/08 Voer periodiek onderhoud uit aan metalen buitenelementen.

Afwerking en inrichting | buiten | ijzer

toestand Het betreft volgende onderdelen:

- torenkruis: aan de horizontale uiteinden is er roestvorming aanwezig.
- gevellantaarn: er is beginnende roestvorming aan de onderzijde van de kap.
- muurankers: in goede staat van onderhoud.
- diefijzers: in goede staat van onderhoud.
- stampijpen: het schilderwerk is op vele plaatsen verschaald. Plaatselijk is er roestvorming aanwezig.
- hekken: beginnende roestvorming.

toelichting advies De prioriteit "binnen het jaar" slaat enkel op de elementen die aandacht verdienen. Voor de andere onderdelen is eerder de frequentieperiode van toepassing.

Het is raadzaam de afwerkklagen in orde te stellen en deze in goede staat te houden.

Vergeet niet eerst de beschadigde onderdelen te herstellen/bij te werken.

De frequentie is een richttijd. De verwerking hangt af van verscheidene factoren zoals oriëntatie, positionering, kwaliteit van de afwerkklagen...

Voor meer informatie: klik op de bijlagen om deze te raadplegen.

bron [Onderhoud van ijzerwerk \(2006\).pdf](#)
[Ijzeren buitenelementen onderhouden \(2020 - OF 0.5\).pdf](#)

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit Binnen het jaar
frequentie Zevenjaarlijks
uit te voeren door Schilder

torenkruis, bovenzijde

horizontale uiteinden torenkruis

gevellantaarn

detail gevellantaarn

muuranker

diefijzers

deurbeslag

stampijp

hekken

hekken, detail

3. WERKEN

A2023/10 Herstel de openstaande dakaansluitingen.

Dak

toestand 1) Aan de zuidoosthoek van de toren is onderaan een loden aansluiting losgekomen.

2) Plaatselijk is aanstrijkmortel uitgevallen onder de nokpannen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Dakwerker

1) openstaande loden aansluiting aan zuidoosthoek van de toren

1) detail

2) uitgevallen aanstrijkmortel nokpannen

2) uitgevallen aanstrijkmortel nokpannen

A2023/11 Verbeter de afwatering van het dak van de calvarie om spatwater te voorkomen.

Dakwaterafvoer

toestand Het zadeldak van de calvarie is niet voorzien van gootjes. Het water loopt recht naar beneden waar het spatwater veroorzaakt en het muurwerk belast met schade tot gevolg.

toelichting advies Het volstaat aan beide kanten onderaan het dak een klein gootje met spuwer te voorzien dat het water naar de oostzijde (weg van het gebouw) laat afvloeien.

indicatieve hoeveelheid 2 st

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Dakwerker

schade door spatwater, afkomstig van het dak van de calvarie

A2023/12 Bestrijd de houtborende insecten op de zuidzijde van het doksaal.

Kapconstructie en zolder | hout

- toestand Op de zuidzijde van het doksaal is er aantasting door kleine klopper (Anobium punctatum).
- toelichting advies Pas volgende handelingen toe:
- Ontstoffen van de onderdelen.
  - Bestrijken van alle hout met een gepast insecticide.
  - Aanbrengen van een registratieplaatje (datum, behandeling, producten, uitvoerder)

Voor meer informatie: klik op de bijlagen om deze te raadplegen.

bron [Insecten bestrijden met vloeibare insecticiden.pdf](#)
[7.Dieren in en op gebouwen: Insecten \(2010\).pdf](#)

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Bestrijder houtborende insecten

A2016/06 Herstel het voegwerk van de plinten waar nodig.

Draagstructuur en overspanning | buiten | baksteen | natuursteen

toestand Over de hele plint komen voegen los. Vermoedelijk is dit te wijten aan opstijgend en/of opspattend vocht.

Voornamelijk bij de plinten van de transepten is dit het meest uitgesproken.

toelichting advies - Bij het voegen is het van groot belang om een ademende (kalk) mortel te gebruiken. Meer

informatie daarover kan je vinden in onderstaande bijlage.

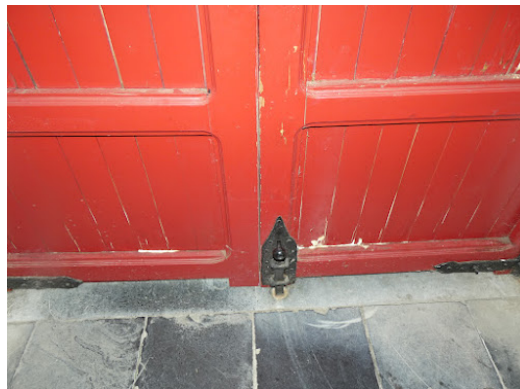
bron [Voegen in historisch metselwerk herstellen \(2020 - OF4.5\).pdf](#)

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 3-6 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Aannemer voegwerken

**A2023/13 Herstel de onderzijde van de inkomdeur.
Schrijnwerk en beglazing**

toestand Bij beide vleugels van de inkomdeur is de onderzijde verzwakt door houtrot en zwam.
indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 1-3 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Schrijnwerker

detail zwamaantasting

A2023/14 Behandel de vochtaantasting van de zuidwestelijke binnenmuur.

Afwerking en inrichting

toestand Langs de binnenmuur van de zuidzijde van de ingang is er een vochtaantasting merkbaar. Onder de aantasting is er een gecementeerde plint aanwezig die ondoordringbaar is voor het vocht waardoor de schade pas boven de plint tot uiting komt. Aan de buitenzijde bestaat de muur uit baksteenmetselwerk en beginnen de vochtsporen veel dichterbij de grond. Voor de kerkmuur is een smalle verharding aangebracht wat spatwater veroorzaakt door het regenwater dat van het gootloze dak van de toren afloopt.

toelichting advies Het vermijden van spatwater dat van de toren afloopt, kan de situatie verbeteren. Men kan hiertoe de verharding voor de muur verwijderen en vervangen door een eenvoudige plantenbegroeiing.

Intussen is het belangrijk langs de binnenzijde de muren te laten uitdrogen en de afbrokkelingen en zoutuitbloeiingen droog af te borstelen en te verwijderen.

Indien de situatie op die manier onder controle gekomen is, kan men het stucwerk van de muren herstellen en na uitdroging, een dampopen verf (kalk- of andere minerale verf) aanbrengen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit Dringend

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Onderhoudsploeg | Onderhoudsploeg groen

A2023/15 Herstel het schilderwerk van de buitenmuren.

Afwerking en inrichting

toestand	Op verschillende plaatsen zijn er vlekken ontstaan of bladdert het schilderwerk af. Mogelijks waren de muren onvoldoende uitgedroogd en gereinigd toen het schilderwerk aangebracht werd.
toelichting advies	Voor een goede hechting van de afwerkingslagen dient de ondergrond voldoende uitgedroogd te zijn.
indicatieve hoeveelheid	Nader te bepalen
prioriteit	1-3 jaar
frequentie	Eenmalig
uit te voeren door	Schilder

A2023/16 Verbeter de rookafvoer van de verwarmingsketel.

Technische installatie

- toestand De rookafvoer van de verwarmingsketel geschiedt door een verticale schouw die het dak van het stooklokaal doorbreekt. De loden aansluiting is echter niet waterdicht waardoor er water insijpelt.
- toelichting advies Indien mogelijk kan men opteren om de rookafvoer via een horizontale buis door de muur te plaatsen. Aldus zou het leien dak niet doorbroken moeten worden en kan het vakkundig gedicht worden met leien.
- indicatieve hoeveelheid 1 st
- prioriteit 1-3 jaar
- frequentie Eenmalig
- uit te voeren door Aannemer technieken

lekkende aansluiting

A2023/17 Vervang het waterkraantje aan de buitenmuur van de sacristie.

Technische installatie

- toestand Door spatwater ten gevolge van de lekkende kraan wordt de buitenmuur van de sacristie extra belast met plaatselijke schade tot gevolg.
- indicatieve hoeveelheid 1 st
- prioriteit 1-3 jaar
- frequentie Eenmalig
- uit te voeren door Aannemer-technieken

A2023/18 Vernieuw de klemmen van de daalleidingen van de bliksemafleider op de nokken van de transepten.

Technische installatie | bliksembeveiliging

toestand	Op de nokken van beide transepten zijn verschillende klemmen van de daalleidingen van de bliksemafleider doorgebroken. De daalleidingen hangen half los te wiebelen op de nokken.
indicatieve hoeveelheid	Nader te bepalen
prioriteit	1-3 jaar
frequentie	Eenmalig
uit te voeren door	Specialist

loshangende daalleiding

gebroken klem

A2016/12 Restaureer de kerkhofmuur.

Site en omgeving | bestrating | omheining | baksteen

toestand De kerkhofmuur (keermuur) is in zeer slechte staat. Meerdere steunberen zijn verzwakt en/of reeds gedeeltelijk weggevallen waardoor de stabiliteit van de muur in gevaar komt; de muur staat fel gebold.

Het baksteenmetselwerk is fel beschadigd door vocht en vorst. Meerdere bakstenen zijn uitgekankerd en/of weggevallen. Het voegwerk is grotendeels uitgespoeld.

Het is ons niet helemaal duidelijk hoe het grondwater van de begraafplaats geëvacueerd wordt. Het is aangeraden bij het restaureren van de kerkhofmuur de afwatering na te zien en eventueel een afwateringssysteem (riolering) te voorzien via de keermuren.

Door corrosie-expansie van de verankering van de poortjes van de zij-inkom komen felle barsten voor in het metselwerk. Bij het restaureren van het metselwerk is het echter ook aangeraden de verankeringen van het hekwerk roestwerend te behandelen.

De afdekstenen van de zij-inkom (penanten) vertonen barstjes en beschadigingen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 1-3 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Restauratie-aannemer

2023

2023

2023

4. VEILIGHEID EN TOEGANKELIJKHEID

A2023/19 Maak het object goed bereikbaar voor onderhoud en inspectie.

Gehele object

- toestand
- 1) Op het dak van de torenspits is de noordelijke staphaak niet goed bevestigd. De haak wiebelt heen en weer bij het betreden.
  - 2) Op de zolders van beide transepten is de loopvloer onvoldoende uitgevoerd. De planken zijn aanwezig maar liggen los en niet in de juiste positie. Bij het zuidelijke transept is de afstand tussen schip en transept vrij groot waardoor de planken te hard doorbuigen bij het betreden.
  - 3) In de toren is het bordes onder het torenluik onvolledig uitgevoerd. Er zijn geen leuningens aangebracht rond het bordes. Er liggen nog planken kriskras op de balken.

- toelichting advies
- 1) Bij gelegenheid van andere werkzaamheden aan de torenspits, is het raadzaam de vasthechting van de klimhaak na te zien en te verbeteren.
  - 2 en 3) Het is raadzaam de losse planken vast te leggen en de situatie veiliger te maken.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 1-3 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Dakwerker

wiebelende staphaak op torenspits

losliggende loopplanken op transept

losliggende planken op bordes toren; geen reling

5. WELZIJN - MILIEU - DUURZAAMHEID

Geen opmerkingen

6. OP TE VOLGEN

A2023/20 **Volg de zettingen/barstvorming op van het stooklokaal (met behulp van de geplaatste scheurmeter).**

Draagstructuur en overspanning

toestand In de muren en vloer van het stooklokaal (aangebouwd in de zuidoostelijke hoek van de kerk) zijn verschillende scheuren merkbaar. De graftekens voor het stooklokaal vertonen daar eveneens sporen van verzakking. Het lijkt er sterk op dat het stooklokaal door verzakking langzaam aan het afscheuren is van het kerkgebouw. Het stooklokaal dateert van veel latere datum dan het kerkgebouw en is sowieso ongelijk gefundeerd. Het is waarschijnlijk gebouwd op gewoelde kerkhofgrond, wat aanleiding geeft tot instabiliteit. Een kleine dilatatie die zich aftekent was bijna te verwachten, maar ze moet stabiel blijven.

Monumentenwacht plaatste een hoekscheurmeter om de toestand makkelijker te kunnen opvolgen.

toelichting advies Het gaat om eenvoudige analoge scheurmeter die over de scheur bevestigd is. Deze scheurmeter wordt best op regelmatige tijdstippen - ideaal om de drie maanden of vaker - afgelezen om een minimaal beeld te krijgen van de beweging van de scheur. De maanden waarin de scheurmeter het eerste jaar worden afgelezen, worden best in de daaropvolgende jaren ook aangehouden. Bijv. plaatsing in februari, aflezen in mei, augustus, november, februari, mei.... Dit om de seizoenschommelingen en thermische uitzettingen te kunnen inschatten.

Zowel na plaatsing als bij het aflezen worden foto's genomen om de registratie te bevestigen. De resultaten worden jaarlijks in een kort rapport met grafiek gegoten.

Bij vragen of plotse veranderingen kan u steeds met ons contact opnemen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit Dringend

frequentie Permanent

uit te voeren door Beheerder | Monumentenwacht

Lokalisatie geplaatste scheurmeter

scheur langs buitenzijde

scheur langs binnenzijde

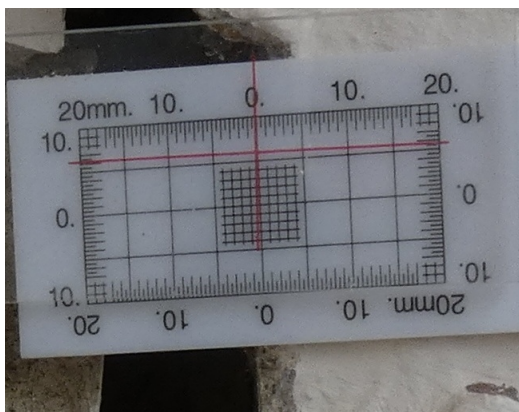

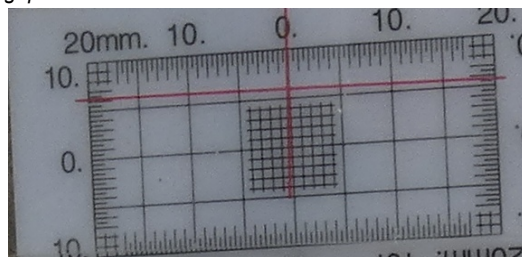
scheur in betonvloer

geplaatste hoekscheurmeter

geplaatste hoekscheurmeter

A2023/21 Volg de scheuren in de muren op op de zolder van het koor.

Draagstructuur en overspanning

- toestand Op de zolder van het koor is een grote scheur merkbaar in de scheidingsmuur tussen schip en koor.
- toelichting advies Er is momenteel geen risico voor de stabiliteit maar opvolging van de situatie is aangewezen.
- indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
- prioriteit 3-6 jaar
- frequentie Vierjaarlijks
- uit te voeren door Monumentenwacht

IDENTIFICATIE

DAK

ID2016/01 dakbedekking natuurleien

notitie Het betreft natuurleien die gehaakt zijn.

ID2016/02 aansluitingen gebakken aarde | lood | hout | verf | natuurleien

notitie NOKKEN:
Het betreft nokpannen in gebakken aarde aangestreeken met mortel.

HOEKKEPERAFWERKING:
Het betreft ingevlochten loden indeklokken van de noordbomen van de torenspits.

TOPGEVELBEËINDIGINGEN:
a) Structureel: Het betreft houten windveren afgewerkt met ingewerkte loden loketten.
b) Afwerking: De windveren zijn voorzien van verf.

OPGAAND MUURWERK:
Het betreft de loden slabben, loketten en/of traplokken

BESCHIETING:
Het betreft de beschiëting met natuurleien aan de noordwestzijde van dak [5].

ID2016/03 dakdoorbreking koper | ijzer

notitie TORENLUIK:
Het betreft een koperen inlegluik.

SCHOORSTEEN:
Het betreft de metalen schoorsteenpijp van het stooklokaal [5].

TORENKRUIS:
Het torenkruis is voorzien van een bol, een haan en een loden muts.

GENORMEERDE LADDER/STAPHAKEN:

ID2016/05 hanggoot | afvoer
koper | gietijzer | verf

notitie GOTEN:
Het betreft de koperen hanggoten.

AFVOEREN:

1) Koperen afvoerpijpen

2) Stampijpen

- structureel

- afwerking: de stampijpen zijn voorzien van een roestwerende verf.

KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER

ID2016/04 kapconstructie

hout

notitie TOREN:

De eikenhouten kapconstructie werd bij de restauratie grotendeels vernieuwd. Enkel een gedeelte van de oude muurplaten werd behouden. Deze muurplaten vertonen oude sporen van inrotting en aantastingen door houtborende insecten.

SCHIP EN ZIJBEUKEN:

Het betreft overwegend een eikenhouten kapconstructie. De kapconstructies vertonen meerdere uitbreidingen en aanpassingen. Deze zijn niet overal vakkundig uitgevoerd.

a) noordwestelijke delen:

De losse trekbalen van de zijbeuken werden met draadbouten bevestigd op losse blokken op de muurplaat van het schip waardoor geen vaste verbinding is ontstaan (delen kunnen blijven bewegen). Door de stabilisatie van de bovenbouw komen hier minder krachten.

b) zuidwestelijke delen:

De spanten zijn te zwak en onvakkundig opgebouwd. De loszittende verbindingen werden versterkt met metalen beugels.

TRANSEPTEN EN KOOR:

Het betreft overwegend een eikenhouten kapconstructie. Verspreid komen enkele oude aantastingen voor door houtborende insecten maar dit zonder gevolgen.

STOOKLOKAAL EN SACRISTIE:

Het betreft kapconstructies overwegend in eikenhout. De kapconstructie werd deels verstevigd en uitgevlakt met planken tegen de kepers.

ID2016/06 buiten

baksteen | blauwe hardsteen | witte kalk- of zandsteen | ijzer | verf

notitie EXTERIEUR

Baksteen:

De kerk is in hoofdzaak opgebouwd in baksteen.

Natuursteen:

a) Blauwe hardsteen: Het betreft voornamelijk de raam- en deurdorpels en een gedeelte van de waterlijst van de plint.

b) Kalkzandsteen: Het betreft de elementen (zoals hoekkettingen en raamomlijstingen) in Balegemse steen.

Afwerklagen gevels:

Het betreft het kalei- of schilderwerk.

Muurankers en diefijzers:

a) structureel

b) afwerking: Deze zijn voorzien van een roestwerende verf.

Muurbekroningen:

a) dekstenen: het betreft dekstenen in kalkzandsteen.

b) lood: het betreft de muurbekroning op de topgevel van het zuidelijke transept, en de afwerking van de afzaat in de westgevel.

Galmborden en duivenwering:

Het betreft houten borden bekleed met leien.

SCHRIJNWERK EN BEGLAZING

ID2016/07 buitenschrijnwerk

hout | verf

notitie SCHRIJNWERK:
a) houten ramen en deuren
b) ijzeren ramen

ID2016/08 bliksembeveiliging | klokkenstoel

koper | hout | brons

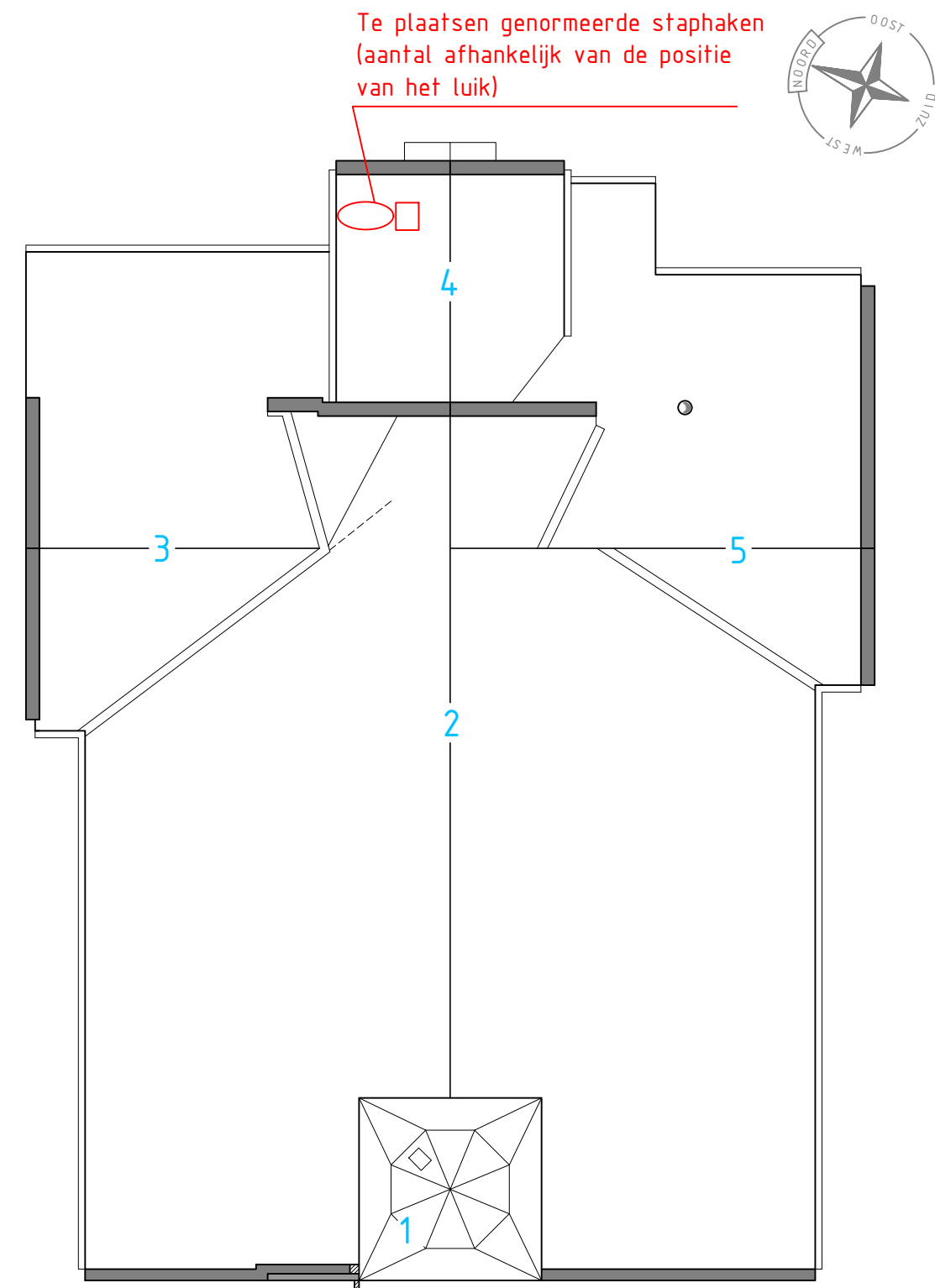
notitie BIKSEMAFLEIDING:

Het betreft een uitvoering in koper. Deze werd alleen nagezien qua uiterlijk en bevestiging; niet het functioneren ervan. Desgewenst dient daartoe een bevoegde firma te worden aangezocht.

KLOKKENSTOEL:

De eikenhouten onderdelen vertonen aantastingen door houtborende insecten. De insecten lijken niet meer actief. Voor het overige is de klokkenstoel in goede staat.

De klok is niet meer in gebruik.

SITUATIESCHETS
 Sint-Lambertuskerk
 Parike
 Hollebeekstraat
 40570

